

СТАНОВИЩЕ

относно дисертационния труд на Никос Андреу Филипу,

докторант на самостоятелна подготовка

към Факултета по класически и нови филологии,

Софийски университет „Св. Климент Охридски“

за присъждане на образователната и научна

степен „Доктор“

по професионално направление 1.3. „Педагогика на обучението по...“

(Методика на обучението на английски език)

на тема:

Researching and Developing A Model for Language Teacher Appraisal

Изследване и разработване на модел за атестиране на учители по чужд език

от

доц. д-р Весела Кирилова Славова

Национална спортна академия „Васил Левски“

Департамент за езиково обучение и информационни технологии

външен член на научно жури съгласно заповед РД 38-428/16.07.2022 г.

1. ДАННИ ЗА КАНДИДАТА

Кандидатът за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“ Никос Филипу завършва бакалавърска степен по бизнес администрация със специализация „счетоводство“ в Cyprus College, Кипър, следдипломна квалификация по мениджмънт към Министерството на труда и социалното осигуряване, Кипър, както и магистърска степен в СУ „Св. Климент Охридски“ по английски език и литература със специализации: учител по английски език и литература, превод и лингвистика.

Неговата преподавателска дейност започва още през 1997 г. в Паскал Инглиш Скул (Pascal English School), след което преподава в Джордж Кристодулидес Институт, където обучава деца със синдром на дефицит на вниманието и дислексия. От септември 2013 г. Никос Филипу работи като учител по английски език и литература в Първа Английска Езикова гимназия в София, където преподава на ученици, изучаващи английски език в нива B1, B2, C1, C2.

2. ОЦЕНКА НА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Представената ми за становище дисертация е в обем от 220 страници, като се състои от увод, седем глави, заключение и библиография. Темата на дисертационния труд е актуална и с ясно изразена дидактическа насоченост. Изследователският проблем, който се разглежда в дисертационния труд е създаването на модел за оценяването на учители по чужди езици, който е тясно свързан с актуализирането и усъвършенстването на подготовката и професионалните компетентности на учителите, което би довело до подобряване на ефективността на учебния процес.

Актуалността на настоящия дисертационен труд се демонстрира в установяването на сериозни пропуски при атестирането на учителите, което се осъществява според преподавания предмет, а не се оценява ефективността на

работата на учителите по чужд език най-вече в светлината на съвременните тенденции в методиката на преподаване и образователната среда в Европейския съюз, които отразяват влиянието на социалния и политически климат и европейските политики за чуждоезиково обучение, където важно място заема атестирането на учителите по езици.

Първа глава представя сериозен анализ на съществуващата литература по поставения проблем. Изследвани са съществуващите теории и дидактически постановки в чуждоезиковото обучение по отношение на атестирането на учителите. Установени са липсващи данни и доказателства за влиянието на личността на учителя по чужди езици в оценяването му. Разгледан е проблемът за оценяването на учителя по езици в САЩ, Великобритания и Европейския съюз.

Във втора глава на дисертационния труд се обръща сериозно внимание на образователната среда, като са описани променените изисквания към обучението, необходимостта от адаптирането на преподаването към потребностите и интересите на обучаемите, както и съвременните специфики на обучението по чужд език. Разгледани са състоянието на чуждоезиковото обучение в България и нормативните документи, регламентиращи обучението по езици на национално ниво. Диагностицирани са някои слабости и пропуски както в нормативната база, така и по отношение на подготовката на учителите за работа в условията на компютърно-подпомогнато преподаване на езици.

Трета глава разглежда оценяването на учителя през призмата на изследвания, политики и административни процедури. Проследени са различни времеви периоди, през които са съществували различни модели за оценяване на учителите, като са констатирани техните силни и слаби страни. Обосновано е имплементирането на комплексна система за оценяване, като са посочени основните компоненти за ефективността ѝ.

Изследването на докторанта е представено в четвърта глава, където са описани методите за събиране и анализ на данните.

При разработването на модела за оценяване на учителите по чужд език, анализът на данните е осъществен с помощта на количествена методология – т.е. подреждане на факторите, които са от значение за разработването на модела за оценяване чрез коефициент на влияние на факторите, които подпомагат или пречат на ефективността на учителите по чужд език. Целта на научното изследване е да се разработи модел, който ще се използва за оценяване на учителите по чужд език, като това доколко ефективен е всеки един учител, а не каква е връзката на учителите по чужд език с фактори извън непосредствената среда на класната стая. От основно значение в изследването на докторанта Никос Филипу са взаимоотношенията на учителите по чужд език с учениците и как тези взаимоотношения спомагат за по-добрата ефективност на учителите. Изследванията на класната стая не се занимават с теории – те се опитват да разберат и да се занимават с непосредствените практически проблеми, пред които се изправят учителите и учениците в класната стая.

Петата глава от дисертационния труд се основава на анализа на събраното чрез въпросници и есета огромно количество данни. Описани са всички въпроси и е направен количествен и качествен анализ на данните. Направен е контент анализ на есетата върху преподавателския опит на учители.

Шестата глава е посветена на разработването и прилагането на модела за атестирането на учителите по чужд език. Направена е концептуалната рамка на модела, който е подробно описан, след което е представено приложението му като Атестационен цикъл на учителя по чужд език в рамките на един семестър, както и в рамките на двугодишен цикъл на обучение в училище.

Направените изводи и препоръки в седмата глава са достоверни и отразяват приносите на разработения труд. Бих открила следните оригинални приноси на дисертационния труд на Никос Филипу:

1. Създаване на оригинален, гъвкав и утилитарен модел на атестиране на учители по чужди езици чрез сполучлива възможност за промяна при променени потребности в зависимост от учебната програма или други важни фактори.

2. Развиване и прилагане на структуриран процес на атестиране на учителите по чужди езици, който не се основава на успеваемостта на учениците, а се явява като подкрепа и помощ за самите учители в тяхната непосредствена работа и подобряването на практиката им. По този начин най-добрите практики в класната стая стават част от обучението на учители по езици, а цикълът на атестиране на учителите става част от обучението на учители /коучинг/практикуващ цикъл – не е част от процедура за отчетност.

С най-голяма научна и практико-приложна стойност принос на предложението от докторанта модел относно ефективността на атестирането на учителите по чужд език е в това, че моделът е ориентиран „отдолу нагоре“ – т.е. информацията идва от класната стая, като по този начин го прави реален и надежден. Това води до „отворен модел“, който е достатъчно гъвкав, за да позволи интегрирането на допълнителна информация в матрицата на оценяване според динамиката на всяка отделна класна стая. Концепцията за отворен модел е продукт на способността на образователната система да взаимодейства с учебната среда и да отразява всички настъпващи промени.

В изследването си за атестирането на учителите по чужд език са използвани комбинирани научноизследователски методи или „хибридни методи“ за събиране и анализ на данните. Комбинираните научноизследователски методи се използват все повече в сферата на образованието и се отнасят за научни изследвания, които вече не се установяват като количествени или качествени, а еkleктични по отношение на научноизследователската методология, излизайки извън рамките на парадигмата и конкретната методология, като се характеризират с емпирично знание, натрупано единствено или основно от сетивния опит и установени факти.

Петте препоръки, предложени от докторанта са резултат от изследването на автора и целят да преработят и внедрят смислена система за оценяване, насочена към подобряване на педагогическата практика на учителите по езици. Представен е автореферат по темата на дисертационния труд, както и четири самостоятелни

публикации, които удовлетворяват изискванията към кандидатите за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“.

3. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В заключение следва да отбележа, че дисертационния труд на Никос Андреу Филипу на тема „Изследване и разработване на модел за атестиране на учители по чужд език“ е авторска разработка по актуална тема, с оригинални научни и практически приноси.

Давам своята положителна оценка на дисертационния труд и убедено препоръчвам на уважаемите членове на Научното жури да присъдят на докторанта образователната и научна степен „Доктор“ в професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по... (Методика на обучението на английски език).

30.09.2022 г.

доц. д-р Весела Славова